

DECIZIE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nina Vascan

examinând recursul depus de Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, persoane terțe Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Uniunea Notarilor din Republica Moldova, Consiliul de Mediere din Republica Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea depusă de Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova,

c o n s t a t ă :

La 18 aprilie 2019, Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova a depus acțiunea împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, persoane terțe Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Uniunea Notarilor din Republica Moldova, Consiliul de Mediere din Republica Moldova cu privire la contestarea actului administrativ.

A solicitat obligarea Ministerului Finanțelor la modificarea formularului-tip Anexa nr. 1 la ordinul Ministerului Finanțelor al RM nr. 9 din 15 ianuarie 2018.

La 25 octombrie 2019, Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova și-a concretizat pretențiile din acțiune solicitând anularea actului administrativ al Ministerului Finanțelor nr. 09/2-06/86 din 27 martie 2019 prin care a fost respinsă cererea Uniunii Administratorilor Autorizați din Moldova despre modificarea formularului - tip anexa nr. 1 la ordinul Ministrului Finanțelor nr. 9 din 15 ianuarie 2018 prin completarea Declarației cu privire la impozitul pe venit pentru persoanele fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției (forma DAJ17) cu compartimentul de desemnare a cuantumului procentual, în sensul exercitării dreptului acordat de dispoziția art. 15² din Codul fiscal, a constata că lipsa compartimentului de desemnare a cuantumului procentual în Declarația cu privire la impozitul pe venit pentru persoanele fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției (forma DAJ17), aprobată prin ordinul Ministrului Finanțelor nr. 9 din 15 ianuarie 2018, îngrădește persoanelor fizice care desfășoară activitate

profesională în sectorul justiției exercitarea dreptului acordat de dispoziția art. 15² din Codul fiscal și obligarea Ministerului Finanțelor la modificarea formularului - tip anexa nr. 1 la ordinul Ministrului Finanțelor nr. 9 din 15 ianuarie 2018 prin completarea Declarației cu privire la impozitul pe venit pentru persoanele fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției (forma DAJ17), cu compartimentul de desemnare a cuantumului procentual, în sensul exercitării dreptului acordat de dispoziția art. 15² din Codul fiscal.

Prin încheierea din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova către Ministerul Finanțelor a RM, persoane terțe Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, Uniunea Avocaților din RM, Uniunea Notarilor din RM, Consiliul de Mediere din RM privind anularea actului administrativ.

La 23 decembrie 2019, Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova a depus recurs împotriva încheierii din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu adoptarea unei noi încheieri prin care să fie admisă spre examinare acțiunea.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că, a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural în accepțiunea formulată în art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ în coroborare cu art. 15² alin. (1) Cod fiscal.

A remarcat că, înaintarea acțiunii a fost generată de vătămarea dreptului stabilit a administratorilor autorizați în calitatea lor de persoane fizice, iar în sensul expus conform art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Totodată, a invocat că potrivit art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept (art. 15² Cod fiscal) sau liberate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere este îngădit prin lipsa condițiilor de exercitare prin activitatea administrativă.

Prin prisma normei sus enunțate a apreciat drept eronată afirmația instanței precum că reclamantul nu a revendicat încălcarea unui drept.

A mai atenționat că deși a fost pronunțată o încheiere de inadmisibilitate, Curtea de Apel Chișinău face o apreciere a circumstanțelor de fapt și de drept și exprimă o soluție asupra cazului în sensul susținerii poziției Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 26 noiembrie 2019 (f. d. 86), iar recurentul a recepționat-o la 11 decembrie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la dosar (f. d. 100). Astfel, recursul depus la 23 decembrie 2019 (f. d. 101), este în termen.

La 21 ianuarie 2020, în adresa intimatului și a terțelor persoane a fost expediată copia recursului, fapt confirmat prin scrisori cu avize de recepție (f. d. 108, 110-114).

Însă, intimatul Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și terțele persoane Uniunea Avocaților din RM, Uniunea Notarilor din RM, Consiliul de Mediere din RM, nu și-au valorificat dreptul procedural și nu au depus referință.

La 11 februarie 2020, terță persoană Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești a depus referință prin care a susținut integral recursul înaintat.

Examinând materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, anulată încheierea din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și adoptată o nouă încheiere, prin care cauza urmează a fi remisă la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea acțiunii.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Așadar, din conținutul recursului depus de Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova rezultă că recurentul nu este de acord cu încheierea din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care acțiunea Uniunii Administratorilor Autorizați din Moldova a fost declarată inadmisibilă, pe motiv că, reclamantul nu a revendicat încălcarea prin activitatea administrativă a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ și nici nu a identificat condițiile de ilegalitate a actului contestat.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, analizând situația de fapt din prezenta speță în coroborare cu normele de drept procedural și material aplicate, menționează că soluția instanței de apel despre necesitatea declarării acțiunii ca inadmisibile este prematură.

Astfel, în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. e) și h) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 și cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1).

Rezultând din prevederile art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În conformitate cu art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

La caz, s-a constatat că prin încheierea din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost stabilit că Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova nu a revendicat încălcarea prin activitatea administrativă a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ și nici nu a identificat condițiile de ilegalitate a actului contestat, nefiind întrunite condițiile admisibilității acțiunii.

Ținând cont de împrejurările menționate în coraport cu normele enumerate, se conchide că, la caz, Curtea de Apel ca instanța de fond incorect a dispus declararea acțiunii depuse de Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova ca inadmisibilă,

pe motiv că, reclamantul nu poate revendica încălcarea prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17, or, acțiunile instanței de fond nu corespund rigorilor instituite de Codul administrativ, respectiv încheierea adoptată nu poate fi menținută ca fiind întemeiată și legală.

Față de aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Curtea de Apel ca instanță de fond, în cadrul examinării admisibilității acțiunii în contencios administrativ, prematur a considerat că reclamantul nu poate revendica încălcarea prin activitatea administrativă a unui drept vătămat stabilit de lege, având în vedere specificul litigiului și a soluției care urmează a fi dată la cerințele înaintate de reclamant.

Or, temeiul legal prin care Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova își justifică dreptul vătămat este dispoziția art. 15² Cod Fiscal, potrivit căruia desemnarea procentuală se efectuează începând cu 1 ianuarie al anului următor anului fiscal pentru care se face desemnarea procentuală până la data-limită de prezentare a declarației cu privire la impozitul pe venit, în modul stabilit de Guvern.

Iar, potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că încheierea din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a anula încheierea din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a adopta o nouă încheiere, prin care cauza urmează a fi remisă la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea acțiunii.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova.

Se anulează încheierea din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, persoane terțe Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Uniunea Notarilor din Republica Moldova, Consiliul de Mediere din Republica Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și se adoptă o nouă încheiere de remitere a cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea acțiunii.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nina Vascan